

Partnerskabsaftale mellem Region Nordjylland og Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Baggrund

Regeringen har indgået finanslovsaftale med Venstre og De Konservative for 2014. Det fremgår af finanslovaftalen, at *Der afsættes 50 mio. kr. årligt fra 2014 til at indgå partnerskaber med regionerne til opnåelse af målsætningen om halvering af tvangsanvendelsen.*

Ministeren for sundhed og forebyggelse og Danske Regioner har, som opfølgning på finanslovaftalen, indgået en aftale om nedbringelse af tvangsanvendelsen i psykiatrien. Der er enighed om, at tvangsfiksering kan anses for at være blandt de mest kontroversielle tvangsformer, og der er endvidere enighed om nedenstående målsætning om halvering af tvang, *jf. boks 1.*

Boks 1

Mål om halvering af tvang

"Andelen af personer som tvangsfikseres skal være halveret i 2020, og den samlede anvendelse af tvang i psykiatrien skal samtidigt reduceres."

Et mål om at nedbringe anvendelsen af tvang har som overordnet formål at sikre psykiatriske patienter en behandling af høj kvalitet. Der er ingen enkle løsninger i forhold til at få anvendelsen af tvang bragt ned, og det kræver en bred indsats og ledelsesmæssigt fokus, herunder udvikling af en kultur, der understøtter målet.

Regionerne er forskellige, hvad angår fysiske rammer, personalets kompetencer, erfaringer og organisering, og vil have forskellige behov for initiativer og strategier, når en varig nedbringelse af tvang, skal sikres på de psykiatriske afdelinger.

Partnerskabsaftalerne

Partnerskabsaftalerne skal beskrive hver enkelt regions plan for – frem mod 2020 - at reducere anvendelsen af tvang baseret på de overordnede principper og konkretiseret ved milepæle og tiltag for hvert af de enkelte fokusområder, *jf. Principper og fokusområder for partnerskaber om nedbringelse af tvang.* Der vil blive fulgt op på partnerskabsaftalerne i Sundhedsstyrelsens Task Force for psykiatriområdet.

Overordnede principper for udformning af partnerskaberne

For at understøtte en behandling af høj kvalitet til gavn for patienterne er det vigtigt, at indsatsen så vidt muligt bygger på viden, erfaringer og bedste praksis, samt at behandling

sker på baggrund af videnskabelig forskning og faglig evidens. En god og målrettet indsats er en afgørende forudsætning for nedbringelse af tvang.

Regionens navn

Psykiatrien, Region Nordjylland

Kontaktperson om partnerskabsaftalen

Cheflæge Morten Kjølbye

Tlf. nr: 97 64 37 17

E-mail: m.kjoelbye@rn.dk

Ved administrative spørgsmål kan der rettes henvendelse til:

Kvalitetskonsulent Mette Alsbjerg Jensen

Tlf. nr: 25579081

E-mail: meap@rn.dk

Redegør for hvilken eksisterende viden, herunder evidensbaserede metoder og nationale og internationale erfaringer partnerskabets initiativer tager udgangspunkt i

I tvangsindsatsen i Psykiatrien i Region Nordjylland søges der inspiration i Regeringens rapport om *'En moderne, åben og inkluderende indsats for mennesker med psykiske lidelser'*, der beskriver de bedst underbyggede tiltag ift. at nedbringe anvendelsen af tvang.

I partnerskabets periode frem mod 2020 vil der i høj grad blive taget afsæt i nedenstående tiltag, dels vil flere af tiltagene blandt andet blive systematisk anvendt gennem Region Nordjyllands deltagelse i satspuljeprojektet vedr. bæltefrie afdelinger (2014-2017), og dels gennem en spredning af gode erfaringer med nedbringelse af tvang fra dette projekt, til den øvrige organisation. Flere af tiltagene anvendes samtidig i en erkendelse af, at der ikke findes en enkelt metode til nedbringelse af tvang, men at der i stedet er behov en anvendelse af flere konkrete indsatser på samme tid.

1. Implementering af kognitiv miljøterapi bl.a. gennem patientinvolvering og patientempowerment.
2. Kombinerede interventionsprogrammer f.eks. patientdeltagelse, patientuddannelse, personaleuddannelse, ændringer af procedurer og handleplaner, administrativ og ledelsesmæssig støtte fra topledere, kulturelle ændringer, dataanalyse m.v.
3. Implementering af patientcentreret pleje med en høj grad af positiv patientinvolvering i egen pleje.
4. Tidlig identifikation af, hvad der trigger patientens kriser eller aggressioner, anvendelse af unikke beroligelsesteknikker og beslutning om specifikke interventioner.
5. Indførelse af validerede risikovurderingssystemer med plejehandlingsforslag.
6. Effektiv behandling af misbrug og psykoser.
7. Brugen af obligatorisk review (i stil med kerneårsagsanalyser) udført af kvalificerede kliniske eksperter som et post-hændelses review.
8. Bedre træning og undervisning (flere forskellige og involverende undervisningsmetoder, større bredde i emnerne, herunder f.eks. lovgivning, krisehåndtering, fysiske interventionsstrategier, advarselstegn, risikofaktorer,

- kommunikativ deeskalering m.v.).
9. Positive personaleholdninger som f.eks. respekt, samarbejde, kommunikation, empati, mindre kontrol og ufrivillige procedure.
 10. Højt patient-personale ratio.
 11. Højt uddannelsesniveau (jo højere uddannet plejepersonalet er, jo færre tvangsfikseringer)
 12. Ændret fokus vedrørende grænsesætning - fra at se patienten som afvigende til at se patienten som en ressource i deres egen pleje.

Psykiatrien i Region Nordjylland ønsker både at trække på de nationale og internationale erfaringer, der foreligger i forhold til at nedbringe tvang. I forbindelse med Psykiatriens kommende deltagelse i satspuljeprojektet vedr. bæltefrie afdelinger har Psykiatrien brugt Maudsley Pshyciatric Hospital i London som en sparringspartner. Psykiatrien har gennem samarbejdet fået inspiration til nye metodiske tilgange til at nedbringe anvendelsen af tvang. I projektperioden er der planlagt et studiebesøg til Maudsley Pshyciatric Hospital, således at relevante medarbejdere fra det pågældende afsnit, får mulighed for at drage læring af Maudsleys gode erfaringer med at nedbringe tvang.

De erfaringer der drages i projektperioden for den bæltefri afdeling, vil blive delt i Psykiatrien med henblik på at andre afsnit kan drage nytte af den læring der opnås i afsnittet. Da målgruppen for afsnittene varierer, vil spredningen ske ud fra et princip om, at der skal være plads til lokal tilpasning af initiativerne/indsatserne på det enkelte afsnit. Ligeledes vil indsatserne løbende blive justeret på baggrund af de erfaringer der opnås.

Minimumskrav til partnerskabsaftalen, jf. SKABELON i Principper og fokusområder for partnerskaber om tvang.

1. Beskriv, hvordan regionen vil sikre ledelsesfokus, prioritering og organisering i partnerskabet

I Region Nordjylland er der fokus på tvang på alle niveauer i organisationen, såvel i den politiske som i den administrative, ledelsesmæssige og driftsmæssige del af organisationen. I Region Nordjyllands Regionsråd er der et ønske om reducere anvendelsen af tvang. Målsætningen herom afspejler sig i den politisk godkendte handleplan mellem Psykiatrien og Region Nordjylland. Målsætningen er videreført i budgetaftalerne der indgås mellem psykiatriledelsen og de psykiatriske klinikker. Dette udmønter sig blandt andet i, at Psykiatrien forpligter sig til at gøre status på målopfyldelsen ift. nedbringelse af tvang til det politiske niveau i regionen.

Nedbringelse af tvang er ligeledes et prioriteret indsatsområde i Psykiatriens Virksomhedsledelse der består af Psykiatriledelse, Klinikledelser, Forskningschef, samt kontorchefer for stabene.

Det overordnede partnerskab, der løber frem til 2020 vil ligeledes udmønte sig i bilaterale aftaler der indgås mellem psykiatriledelsen og de voksenpsykiatriske klinikker med henblik på at sikre et fokuseret og ensartet mål om at nedbringe anvendelsen af tvang frem mod 2020.

Fokus på tvang gør sig ligeledes gældende i Psykiatriens Sektor MEDudvalg, hvor tvang drøftes i en erkendelse af, at det er nødvendigt med en forandringsproces for at kunne nedbringe tvang. I disse drøftelser er der både fokus på medarbejderkultur og medarbejdernes kompetenceniveau.

Region Nordjyllands samlede fokus på tvang vil fremadrettet blive understøttet organisatorisk ved etablering af en overordnet styregruppe for nedbringelse af tvang i Psykiatrien. Da der i Psykiatrien i Region Nordjylland er igangsat en række sideløbende projekter og indsatser, der alle har til formål at nedbringe anvendelsen af tvang, ses det som hensigtsmæssigt at have en overordnet styregruppe der er med til at sikre overblik over, og koordination af såvel lokale initiativer, som nationale og tværregionale initiativer der har til formål at reducere anvendelsen af tvang.

Styregruppen er sammensat, så der både er repræsentanter fra psykiatriledelse, klinikledelserne, projektledere fra tvangsprojekter og ledere af stabe. Sammensætningen er således med til at sikre, at der er ledelsesmæssig forankring på relevante niveauer i Psykiatrien, således at området vil have et vedvarende fokus og prioritering i hele organisationen. Denne organisering fordrer også, at positive erfaringer med at nedbringe anvendelsen af tvang spredes på tværs af matrikler og forskellige niveauer i organisationen.

Den overordnede styregruppe for tvang følger løbende op på milepælene indlejret i indsatserne og projekterne beskrevet i partnerskabsaftalen. Dette gøres med henblik på at kunne evaluere effekten af de konkrete initiativer ift. nedbringelse af tvang, samt vurdere og beslutte hvilke initiativer der skal udbredes i organisationen, hvilke der skal afsluttes og hvilke der skal ændres.

Psykiatrien i Region Nordjylland deltager ligeledes i det nationale 'Projekt Sikker Psykiatri'. Deltagelse heri er med til at give regionen et bredt vidensnetværk og gode samarbejdsrelationer i de andre regioner, samt mulighed for deltagelse i relevante vidensmiljøer, fx Dansk Selskab for Patientsikkerhed.

Region Nordjyllands fokus på nedbringelse af tvang understøttes ligeledes af en konkret kommunikationsplan, der er vedtaget af psykiatriledelsen. Kommunikationsplanen er

understøttet af nye kommunikationsformer, eksempelvis videofilm formidlet på Psykiatriens hjemmeside, der særligt henvender sig til patienter og pårørende, men også personale.

2. Beskriv regionens milepæle for udvikling af **medarbejdernes kompetencer** med relevans for partnerskabet

I Psykiatrien i Region Nordjylland er der en vision om at sikre høj kvalitet i opgaveløsningen til gavn for patienter og pårørende. Der er derfor fokus på, at medarbejderne opnår de rette kompetencer, for at kunne løse opgaverne optimalt – herunder at forebygge tvang og at udføre tvang mest skånsomt i de situationer hvor det er uundgåeligt. I Psykiatrien arbejdes der både med strategisk kompetenceudvikling og praksisnær kompetenceudvikling mhp. at sikre maksimal effekt af undervisningen. Den praksisnære kompetenceudvikling skal sikre, at der er en tæt kobling mellem det der undervises i og den hverdag Psykiatriens medarbejdere agerer i.

I Psykiatrien i Region Nordjylland styrkes medarbejdernes kompetencer gennem systematisk kompetenceudvikling, f.eks. gennem følgende kurser:

- Indblik i Psykiatrien – introduktion af psykiatrien for nyt personale, hvor medarbejderen får psykiatrifaglig viden og psykiatrirelevante færdigheder
- Kurser vedr. udredning og diagnostik
- Kursus i psykofarmakologi mhp. at optimere den psykiatriske behandling
- Kurser i psykoterapi for reservelæger og psykologer, hvor medarbejdernes præsenteres for kognitiv terapi og mentaliseringsbaseret miljøterapi.

Ovennævnte kompetenceudvikling gennemføres i vid udstrækning efter klassiske pædagogiske didaktiske principper. Som supplement hertil vil Psykiatrien i Region Nordjylland i år 2014, og årene frem, videreudvikle sit koncept for praksisnær kompetenceudvikling. Ligeledes vil Psykiatrien deltage i udviklingen af IT understøttede læringsformer – eksempelvis deltager psykiatrien aktuelt i tværregionale arbejdsgrupper med fokus på e-learning vedrørende nedbringelse af tvang. Det forventes at e-learningprogrammet kan implementeres i klinikkerne i løbet af 2015.

Psykiatrien vil i 2015 implementere et nyt koncept for konflikthåndtering, som har til formål at skabe bedre patientforløb, mindre tvang og et bedre arbejdsmiljø og trivsel. Det nye koncept tager afsæt i en forebyggende tilgang til konflikter og har et overvejende fokus på psykologiske og kommunikative teknikker. Psykofysisk træning indgår fortsat i konceptet, men med et mindre fokus end tidligere. Konceptet differentieres og tilpasses de behov, der er på henholdsvis sengeafsnit og i ambulatorier. Udover et centralt undervisningsforløb vil det nye koncept indeholde lokal implementering og opfølgning, hvor arbejde med kommunikation, kultur og holdninger vil indgå som en central del.

Regeringens udvalg om Psykiatri har i deres rapport *'En moderne, åben og inkluderende indsats for mennesker med psykiske lidelser'* beskrevet de tiltag der har størst effekt ift. at nedbringe anvendelsen af tvang. Brugen af post-hændelsesreviews anses for at have en positiv effekt på nedbringelsen af tvang. I Region Nordjyllands 'forsøg med bæltefri afdeling' er fokus dels på systematisk kompetenceudvikling af medarbejderne på afsnittet, og dels på at lave post-hændelsesreviews efter en tvangsepisode med henblik på at kunne drage læring i afsnittet. Formålet hermed er, at nedbringe tvang, og samtidig gøre medarbejderne kompetente til at forstå hvad det er, der udløser tvangssituationer.

Frem mod 2017 vil afsnittet ligeledes arbejde med systematisk kompetenceudvikling af medarbejderne i mentaliseringsbaseret miljøterapi mhp. at reducere anvendelsen af tvang. Såfremt det udmønter sig i positive resultater vil erfaringerne blive spredt til resten af

organisationen.

Resultaterne fra tvangsprojekterne vil ligeledes have betydning for Psykiatriens overordnede kompetenceudviklingsplan.

Psykiatrien har således fokus på at tilbyde medarbejderne kompetenceudvikling, der kan føre til en nedbringelse af tvang. Dette udmønter sig blandt i, at Psykiatriens Uddannelsesudvalg løbende opsamler erfaringer fra Psykiatriens tvangsprojekter med henblik på at omsætte disse erfaringer til systematisk kompetenceudvikling for alle medarbejdere i Psykiatrien.

I arbejdet med nedbringelse af tvang, ses det ligeledes som væsentligt at have fokus på sikkerhed og fastholdelse af kompetente medarbejdere. I Psykiatrien anvendes defusing og debriefing ved alvorlige traumatiske hændelser mhp. at mindske den psykiske belastning i afsnittene, samt at få øje på mulige læringsperspektiver, herunder at kunne forebygge konfliktfyldte situationer. Konceptet for defusing og debriefing er under udvikling i Psykiatrien, dels med henblik på at sikre, at der sker en opkvalificering af tilbuddet, da det fremover skal varetages af psykologer, som har en særlig kompetence indenfor dette felt, og dels sikre et ensartet tilbud der udføres systematisk på tværs af afsnittene.

Der er ligeledes en opmærksomhed på, at der knytter sig et behov for kompetenceudvikling af medarbejdere der skal anvende det nyetablerede sanserum – se boks 4.

I Psykiatrien i Region Nordjylland knytter der sig en række forskellige initiativer til at sikre en kompetent medarbejderressource. I det nedenstående er oplyst en række områder, som der er ledelsesmæssigt fokus på i forhold til at kunne have medarbejder med specialuddannelse i Psykiatrien:

- Rekruttering, fastholdelse og uddannelse af læger
- Uddannelse af specialpsykologer
- Uddannelse af specialsygeplejersker
- Målrettet psykiatrisk efteruddannelse af alle faggrupper

3. Beskriv regionens milepæle for **inddragelse og dialog** med patienter og pårørende i regi af partnerskabet

I forhold til nedbringelse tvang er der en forventning om, at Psykiatrien gennem arbejdet med Patientens team, der med sit fokus på øget patient- og pårørendeinvolvering, vil have en positiv effekt ift. nedbringelse af tvang. I 2014 er implementeringen af Patientens Team påbegyndt i Psykiatrien i Region Nordjylland.

Ideen bag Patientens team er, at patienten får sit eget team, der har ansvar for at sikre, at patientforløbet er veltilrettelagt og velkoordineret samt, at patienter og pårørende er inddraget og velinformeret om forløbet. Patientens team er en vision om at ændre klinisk praksis til, i højere grad at have fokus på sammenhængende patientforløb med patientinvolvering, der giver bedre compliance og dermed bedre behandlingseffekt. Patientens team udgør den kultur og ideologi, der skal være grundlaget for hensigtsmæssige patientforløb.

Formålet er at sikre inddragende patientforløb f.eks. gennem involverende stuegang, samt at patienter og pårørende er inddraget og velinformerede om behandlingsforløbet, med henblik på at involvere patienten, og gøre denne til en aktiv aktør i behandlingsforløbet.

Patientens team udgøres af en gruppe af forskellige fagpersoner og patienten, og evt. dennes pårørende, der i samspil med patienten har til opgave at opnå størst mulig kvalitet i pleje og behandling. Det er i samspillet mellem patient og fagpersonalet, at kvaliteten, resultaterne, sikkerheden og tilfredsheden skabes.

Det er her, tættest på patienten, at behovet for forandringer og forbedringer synliggøres. Det er ligeledes her, at den største mulighed for at skabe vedvarende effekt på behandlingen

findes.

Patientens team er kendetegnet ved, at patienten og evt. pårørende er en del af teamet. Det er dokumenteret, at patientinddragelse har en positiv effekt i form af bedre compliance, større tilfredshed med behandlingen og bedre behandlingsresultater. Den fælles opgave og mål defineres i samarbejde med patienten og evt. pårørende. Patient og pårørende er således aktører, der er aktive i den udstrækning, de kan og ønsker det. Patient og evt. pårørende skal vide, hvem, der indgår i Patientens team, hvordan teamet kontaktes, samt hvem der har ansvaret for patientforløb og behandling. Især ved overgange er der behov for, at patienten får indsigt i, hvem der eventuelt overtager ansvaret for behandling og forløbskoordination.

I forhold til nedbringelse af tvang er der en forventning om, at den inddragende og involverende tankegang der ligger i Patientens team, vil have en positiv effekt herpå.

Udover arbejdet med Patientens team, er der følgende konkrete initiativer som Psykiatrien forventer, vil have en positiv effekt på nedbringelse af tvang, herunder:

- Implementering af bestemmelserne i den kommende psykiatrilov, herunder hvordan forhåndstilkendegivelser kan være med til at understøtte målopfyldelsen om nedbringelse af tvang.
- Eftersamtaler - kvalitetsmonitorering viser, at Psykiatrien har et kvalitetsbrist i forhold systematisk at gennemføre og dokumentere eftersamtaler. Dette er et centralt indsatsområde i Psykiatrien, hvor klinikkerne har udarbejdet handleplaner.
- Psykiatrien arbejder proaktivt med patient- og pårørendeforeninger
- Deltagelse i satspuljeprojekt vedr. Brugerstyrede Senge (2013-2016)

4. Beskriv regionens milepæle for **fysiske rammer og aktiviteter** i regi af partnerskabet

I Psykiatrien i Region Nordjylland er der fokus på, hvordan omgivelserne og bygningens indretning og miljø spiller en stor rolle, og har en særlig betydning, for den psykiatriske patients trivsel. Gennem satsning på indretning og forbedringer af de fysiske rammer er formålet, at nedbringe anvendelsen af tvang for patienterne på de lukkede afsnit samt at opnå erfaringer om de enkelte projekters effekt – en erfaring der blandt skal anvendes, når der skal bygges nyt Psykiatrisygehus i Region Nordjylland.

I Psykiatrien i Region Nordjylland arbejdes der på at skabe de bedst mulige fysiske rammer med henblik på at nedbringe tvang. Der arbejdes blandt på, at alle patienterne får enestuer med eget bad og toilet, for at understøtte patienternes behov for privatliv, samtidig med, at det i vid udstrækning muliggør en fortsættelse af patientens egne rutiner og liv, med sigte på at forbygge konflikter.

Der arbejdes ligeledes med hvordan lys, herunder intensiteten af lys, har stor indflydelse på menneskers velbefindende, trivsel og døgnrytme. Der etableres et lysprojekt på et retspsykiatrisk afsnit, som er særlig udfordret af begrænset lys.

Psykiatrien gør sig ligeledes erfaringer med, om lyd kan være en afgørende faktor for patienters velbefindende. Mangeartede lyde skaber utryghed og angst hos patienter, mens musik kan medvirke til at skabe ro og velvære. Der arbejdes derfor med, hvordan lydisolering og loftintegrerede lydanlæg kan have en positiv indvirkning på nedbringelse af tvang.

Der etableres ligeledes et sanserum/snoezelrum, som vil bestå af en række forskellige redskaber og virkemidler, såsom mulighed for at ændre farven i rummet, lyd og musik mv. Sanserummet skal bruges terapeutisk som en del af patientens behandling hvor uro skal vendes til ro, angst skal vendes til glæde.

Samtidig etableres der et komfortum som indrettes rekreativt, hvor patienter kan opnå et "frirum." Patienten vil have mulighed for at høre musik, se programmer som er specielt designet til at skabe velvære og ro for psykiatriske patienter, samt gøre brug af rummets

inventar. Inventaret målrettes patienter med uro og angst.

Endelig arbejdes der på at udbedre udearealerne, således at der er flere sanseindtryk samtidig med, at der gives mulighed for brug af en multibane, der har inderbane til boldspil af forskellige art, og en ydrekerne med faciliteter, der giver mulighed for muskeltræning og anden fysisk aktivitet.

Erfaringerne fra projektet vedr. forbedring af de fysiske rammer rapporteres til den overordnede styregruppe for nedbringelse af tvang.

I 2013-2014 er der investeret i at udbygge de fysiske rammer for at fordre fysisk aktivitet mhp. at nedbringe tvang. De fysiske rammer skal understøtte øget brug af fysisk aktivitet som en integreret del af tilbuddene til patienter under indlæggelse.

Via gennembrudsprojektet vedr. nedbringelse af tvang gennem fysisk aktivitet, er det i Psykiatrien i Region Nordjylland, prioriteret at videreføre en central koordineret indsats på dette område fra og med 2015.

5. Redegør for, hvordan partnerskabets **erfaringer kan bredes** ud til andre regioner og sygehuse

Internt i Psykiatrien vil erfaringer med nedbringelse af tvang tage afsæt i den centrale styregruppe for nedbringelse af tvang.

I forhold til at brede erfaringer ud til andre regioner og sygehuse kan nævnes:

- Psykiatrien i Region Nordjylland deltager ligeledes i det nationale 'Projekt Sikker Psykiatri'. Deltagelse heri er med til at give regionen et bredt vidensnetværk og gode samarbejdsrelationer i de andre regioner, samt mulighed for deltagelse i relevante vidensmiljøer, fx Dansk Selskab for Patientsikkerhed.
- Via møder i ledelsesfora på nationalt plan fx Psykiatridirektørkredsen, og Psykiatrilædeskredsen
- Der vil ligeledes afrapporteres fra satspuljeprosjektet vedr. 'bæltefri afdelinger' i regionale netværksgrupper gennem hele projektperioden, der løber fra ultimo 2014 til ultimo 2017.
- Den nationale Taskforce

6. Redegør for, hvordan partnerskabet **evalueres**

Psykiatrien i Region Nordjylland monitorerer løbende brugen af tvangsforanstaltninger og stiller denne information til rådighed i Psykiatriens interne ledelsesinformationssystem. Der monitoreres inden for de fire kategorier: fiksering/fysisk magt, beskyttelsesforanstaltninger, frihedsberøvelse og tvangsbehandling. Alle monitoreringer foretages på psykiatri-, klinik- og afsnitsniveau og opgøres efter antal, type og tidspunkt. Resultaterne præsenteres visuelt med henblik på at give læseren et let og overskueligt overblik over den seneste periodes brug af tvangsforanstaltninger. Monitoreringen benyttes i de enkelte klinikker til at gennemgå udviklingen i tvangsforanstaltninger over tid, i forhold til mange af de igangværende tiltag for at nedbringe tvang.

Monitorering af tvang tilgår systematisk ledelsen og relevante medarbejdere der arbejder med nedbringelse af tvang. De fastsatte målbeskrivelser i de igangsatte projekter og indsatser ift. nedbringelse af tvang evalueres ved hjælp af tvangsmonitoreringen.

7. Øvrige relevante oplysninger om partnerskabet fx aftaler med kommuner om forebyggelse og opfølgning mv. (Eventuelle bilag)

Partnerskabsaftalens målsætninger om nedbringelse af tvang understøttes af en række projekter/initiativer som allerede er igangsat i Region Nordjylland, herunder kan nævnes:

- Satspuljeprojekt vedr. gennembrudsprojekterne hvor tvang forsøges reduceres gennem brug af fysisk aktivitet (2013-2015)
- Satspuljeprojekt vedr. brugerstyrede senge (2013-2016)
- Satspuljeprojekt vedr. bæltefri afdelinger (2014-2017)
- Projekt Sikker Psykiatri (2014-2016)
- Region Nordjyllands sundhedsaftaler med de 11 nordjyske kommuner

Partnerskabets kontaktoplysninger:

Institution: Region Nordjylland

Navn på kontaktperson: Cheflæge, Morten Kjølbye

Adresse: Møllepark 10, 9000 Aalborg

Kontaktpersons telefonnummer: 97 64 37 17/4177 1701

Kontaktpersons e-mail adresse: m.kjoelbye@rn.dk